

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ПЕДІАТРІЇ БАКАЛАВРАМ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА»

I. В. Пащенко

Запорізький державний медичний університет

THE MODERN APPROACHES TO PEDIATRICS TEACHING TO BACHELORS WITH THE SPECIALIZATION IN «LABORATORY DIAGNOSTICS»

I. V. Pashchenko

Zaporizhzhia State Medical University

Мета дослідження: аналіз ефективності використання традиційних і адаптивних технологій при вивченні педіатрії студентами – бакалаврами напряму підготовки «лабораторна діагностика».

У навчальному процесі використовувались тести різного рівня складності, ситуаційні задачі, відеоматеріали та мультимедійні презентації. Застосовувались методи адаптивної підтримки, проблемного викладання, лінійного програмування і ефективних тестових завдань. При керуванні адаптаційними процесами врахування індивідуальних особливостей студента в певній мірі може визначати рівень, темп та стійкість набутих знань та навиків. Успішне застосування традиційних та адаптивних технологій дозволяло більш чітко оцінювати знання студентів, сприяло мотивації студентів до навчання, формуванню клінічного мислення при аналізі отриманих даних для встановлення діагнозу, оцінювання ефективності лікування в динаміці та передбачення прогнозу. Використання адаптивних технологій дозволяє визначити стратегію професійного розвитку майбутніх лаборантів через актуалізацію мотивації та самоорганізації.

In this article there are given the modern aspects of adaptive technologies application in teaching Pediatrics to bachelors studying on medical faculty with the specialization in "laboratory diagnostics". The adaptive technologies provide the formation of sequence of the course teaching, intellectual analysis of decisions and support in the solution of tasks based on examples. The basic principle of the creative education is cooperation between the teacher and student. In this context special attention is paid to coaching, which is the technology increasing the efficiency of a student or group due to purposeful motivation and disclosure of potential in the problem solution to student. In educational process there were used tests of different level of complexity, situational tasks, video materials and multimedia presentations. Special attention was paid to problems of the usage of laboratory researches for children's age pathology diagnosis and their meaning for the efficiency of treatment evaluation. Also there was used the adaptive support, which is the method when there are chosen the best students and then the problem is solved by a group of students under control of the teacher. It allowed to acquire better knowledge and to create skills and abilities. The way of teaching on tutorials considered psychological peculiarities of students and provided nuanced approach considering the level of complexity of material. The usage of adaptive technologies will allow to define the strategy of future laboratory assistants professional development through the actualization of motivation and self-organization.

Вступ. Пошук оптимальної моделі професійної підготовки майбутніх фахівців сприяв використанню комбінації різних видів викладання професійних знань: від традиційних до інноваційних [1,2,5]. Педагогічні технології, що застосовуються при викладанні педіатрії, повинні забезпечити компетентність майбутнього спеціаліста з формуванням знань, навиків, вмінь. Майбутні лікарі – лаборанти повинні отримати широкі теоретичні та практичні знання, які допоможуть своєчасній та високоточній діагностиці захворювань дитячого віку. Цей напрямок підготовки у медичних вузах потребує доопрацювання сучасних технологій викладання предмету для кращого засвоєння студентами – бакалаврами.

Одним з перспективних, на наш погляд, сучасних методів викладання педіатрії студентам – бакалаврам, що навчаються за спеціальністю «лабораторна діагностика» є використання як традиційних методик викладання, так і адаптивних технологій, метою яких є пристосування викладання матеріалу до рівня знань студентів. Адаптивні технології передбачають побудову послідовності курсу викладання, інтелектуальний аналіз рішень та підтримку у розв'язанні завдань на прикладах [3,6]. Особливу увагу при цьому приділяють коучингу – технології підвищення ефективності студента або групи за рахунок цілеспрямованої мотивації в рішенні проблеми [4]. Але, на нашу думку, впровадженню цих сучасних технологій у викладанні медичних педіатрії приділяється ще недостатньо уваги.

Основна частина. Метою нашого дослідження був аналіз ефективності комплексного застосування традиційних та адаптивних технологій при вивченні педіатрії студентами – бакалаврами напряму підготовки «лабораторна діагностика».

На початку вивчення педіатрії був проведений аналіз базового рівня теоретичних знань студентів, викладання лекційного матеріалу проводилось з урахуванням необхідності засвоєння педіатрії з оцінкою результатів досліджень. Особлива увага приділялась питанням використання лабораторних досліджень для діагностики патології дитячого віку та їх значення для оцінювання ефективності лікування. У навчальному процесі використовувались тести різного рівня складності, ситуаційні задачі, відеоматеріали та мультимедійні презентації. Спосіб викладання на практичних заняттях враховував психологічні особливості студентів та передбачав гнучкий підхід до рівня складності матеріалу. Для кращого засвоєння контенту під час вивчення педіатрії студентами використовувались наступні сучасні методи: метод лінійного програмування, який передбачав розподіл навчального матеріалу на невеликі частини, кожна з яких містила окрему ситуацію, яку нескладно було вирішити, що мало позитивний ефект підкріплення; метод проблемного викладання, при якому викладач ставив задачу, допомагав студентам знайти шляхи вирішення; метод ефективних тестових завдань, які відповідали по складності рівню засвоєння контенту та дозволяли

більш адекватно підійти до оцінки знань студентів; метод адаптивної підтримки, при якому вибираються найбільш сильні студенти, а потім завдання вирішується групою студентів під контролем викладача для кращого засвоєння знань, формування навиків та вмінь. Для кращого засвоєння принципів надання невідкладної медичної допомоги дітям використовували ситуаційні завдання зі створенням особистісних орієнтованих ситуацій, які потребували самостійного прийняття рішення.

Необхідна для студентів інформація розміщувалась на web-сторінці кафедри в електронному варіанті. Серед традиційних методів підготовки використовувалась самостійна робота студентів по засвоєнню окремого переліку питань. Якість засвоєння матеріалу, рекомендованого для самостійного вивчення, оцінювалась при проведенні модульного контролю. Комплексне використання традиційних технологій з адаптивною підтримкою враховував індивідуальні особливості і здатність знаходження рішення у певному темпі, дозволяв підвищити мотивацію у студентів, а контроль викладача дозволяв проводити корекцію при потребі. Особливий інтерес у студентів виникав при вирішенні завдання з нестандартною ситуацією. Це посилювало зацікавленість в розв'язанні, а при отриманні позитивного результату сприяло ініціативності в подальшому дослідженні запропонованого напрямку вивчення. Створення проблемної ситуації, складної для розв'язання студентами, знижувало їх самостійність і приводило до демотивації. Для вирішення цієї проблеми можна використовувати метод адаптивної підтримки з залученням студентів – лідерів у групі. При цьому адаптивна підтримка співпраці складалась з роботи найбільш сильного студента на чолі групи, яка вирішувала задачу, обмінюючись своїми варіантами розв'язання.

Ситуаційні завдання для майбутніх лаборантів повинні мати прикладне значення для педіатричної практики. Створення особистісних орієнтованих ситуацій допомагало формуванню стереотипів дій при засвоєнні принципів надання невідкладної медичної допомоги дітям та усвідомленому навчанню. Акцент робився на формуванні навичок з уміння визначати стан здоров'я дитини та скла-

дати алгоритм клінічного обстеження для надання кваліфікованої медичної допомоги.

Висновки. Таким чином, найбільшу ефективність засвоєння навчального матеріалу з формуванням знань, навиків, вмінь можливо досягти при комплексному використанні традиційних і адаптивних методів викладання. Технологія індивідуалізації процесу навчання підсилювала внутрішню мотивацію до активного сприйняття та засвоєння інформації. Поєднання сучасних адаптивних технологій з традиційними методиками викладання сприяло кращому засвоєнню студентами навчального матеріалу з педіатрії, що підтвердилось при кінцевому оцінюванні отриманих знань на модульному контролі. Комплексне застосування традиційних та сучасних технологій допомагає визначити стратегію професійного розвитку майбутніх лаборантів через актуалізацію мотивації та самоорганізації.

Література

1. Дерезюк А.В. Деякі аспекти сучасної педагогіки медичної освіти // Медична освіта. – 2015. – № 3. – С. 26–28.
2. Alemayehu F. M., Logan M. M., Alan Barhorst Development of a comprehensive assessment technique to invigorate students' problem-solving skills and deter cheating. International Journal of Mechanical Engineering Education, October 2015; vol. 43, 4: 265–285.
3. Nathaniel P. von der Embse, Putwain D.W. Examining the context of instruction to facilitate student success. School Psychology International, December 2015; vol. 36, 6: 552–558.
4. Pianta R. C. Teacher–Student Interactions: Measurement, Impacts, Improvement, and Policy. Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences. 2016; vol. 3, 1: 98–105.
5. Strang K. D. Do the Critical Success Factors From Learning Analytics Predict Student Outcomes? Journal of Educational Technology Systems. 2016; vol. 44, 3: 273–299.
6. Wibrowski C. R., Matthews W. K., Kitsantas A. The Role of a Skills Learning Support Program on First-Generation College Students' Self-Regulation, Motivation, and Academic Achievement: A Longitudinal Study. Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice. 2016. 1521025116629152

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ОБРАНОЇ ПРОФЕСІЇ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

О. О. Перепелиця, М. К. Братенко, А. Я. Велика

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»

Вступ. Процес прийняття професії охоплює аналіз мотивів діяльності, здібностей студентів та їх емоційний стан задоволеності, який є результатом дії сукупності різних чинників [1]. Позитивне ставлення до обраної професії полегшує адаптацію до нових вимог вищого навчального закладу, сприяє розкриттю здібностей та можливостей студента [2]. Тому мета роботи: оцінити стан задоволеності студентів денної та заочної форм навчання майбутньою професією.

Основна частина. Проведено соціологічне дослідження рівнів задоволеності вибором професії студентів-провізорів денної (208 респондентів) та заочної (227 респондентів) форм навчання за методикою С. О. Пакуліної, С. М. Кетько [3]. Вищий відсоток задоволених професійним вибором встановлено серед студентів заочної форми

навчання (63 %), що пояснюється набуванням професійних компетенцій студентів-заочників вже з перших років навчання на відміну від студентів-денників. Підвищений інтерес до професії виявляють 38,5 % студентів денної та 57,7 % студентів заочної форми навчання. Переконані, що майбутня професія – це можливість саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації 43,8 % денників та 61,2 % заочників. Очікують отримувати задоволення від майбутньої діяльності 33,2 % студентів денної та 45,4 % заочної форми навчання. Близько половини (49,3 %) студентів заочної і 40,9 % студентів денної форми навчання вбачають своєю майбутньою професійною діяльністю досягнути соціального визнання, що дозволить їм одержувати задоволення від результатів своєї роботи. Лише 20,2 %